

“ADALAR İÇİN ÖNCELİKLİ BEKLENTİLERİMİZ”

ORTAK AKIL ARAYIŞ TOPLANTISI

01.08.2009

Anadolu Kulübü

“ADALAR İÇİN ÖNCELİKLİ BEKLENTİLERİMİZ”

SONUÇ RAPORU

Tarih : 01.08.2009

Yer : Anadolu Kulübü

Katılımcılar : Kezban Hatemi, Hüseyin Hatemi, Aykut Mutlu, Halim Bulutoğlu, İskender Özturanlı, Adnan Demir, Ali Cevat Vural, Ali Fethi Okyar, Mahmut Nedim Doral, İpek Çalışlar, Mustafa Farsakoğlu, Hovsep Özacar, Nizan Hışım, Mete Tapan, Sennur Hamamcıoğlu, Silviyo Ovediya, Serhat Baysan, Gündüz Mutluay, Avadis Hilkat, Kazım Biçer, Garo Garobetyan, Teoman Göral, Yaşar Bildirici

Yöneten : Sevim Çavdarlı

Adalar Sivil Toplum Örgütleri, Vakıflar ve Cemaat mensuplarının ortaklaşa düzenledikleri **“ADALAR İÇİN ÖNCELİKLİ BEKLENTİLERİMİZ”** konulu arayış toplantısı, yukarıdaki kişilerin ve Adalar Belediye Başkanı'nın katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Amaç, Adalar'ı geleceğe hazırlama sürecinde, acil gereksinimleri belirlemek, yönetsel olarak ve kaynaklar açısından güçlendirmek için kamudan öncelikli beklentileri ortak aklın süzgecinden geçirerek ve mutabakat ortamı yaratarak ortaya koymaktır.

ÇALIŞMA YÖNTEMİ:

Bu çalışmaya bilgisi, deneyimi, vizyonu ve uzmanlıkları ile katkı sunabileceği düşünülen sınırlı sayıda Adalı davet edilmiştir. Davet edilen katılımcıların görüş farklılıkları ve düşünsel zenginlikleri geleceğe atılacak adımlara güç ve destek olarak değer katmıştır.

Çalışma grubu Adalar için önceliklerden oluşan seksen sekiz öneri geliştirmiştir. Bu bölümün yönergesi serbest çağrışım olmuştur. “Nasıl” sorusunu sormadan üretilen fikirler ve öneriler kayıt altına alınmıştır.

Çalışma grubu dört gruba ayrılarak çalışmış ve katılımcılardan tüm öneriler içinden ilk üç önceliği belirlemesi istenmiştir. Grupların oluşumunda rastlantısal seçim yapılmıştır. Gruplar kendi içlerinde tartışarak mutabakatla üç öncelik belirlemişlerdir. Her grup bir sözcü seçmiş ve önerilerini tüm gruba sunmuşlardır.

Bir sonraki aşamada, ekteki çalışma dokümanlarından da izlenebileceği gibi öneriler “nasıl” sorusu sorularak ortak aklın süzgecinde elenmiştir. Sonuç bildirisi konsensus ile ortaya çıkmıştır. Dört grup, ortak yaklaşım ve önceliklerini belirleyerek başarılı bir çalışma gerçekleştirmiştir.

Değerli zamanlarını ve fikirlerini gönüllü olarak sunan tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

SONUÇ BİLDİRİSİ

1. ADALAR İÇİN “ÖZEL YEREL YÖNETİM MODELİ” YAPILANDIRILMALIDIR.

NEDENLERİ:

Adalar özel statüsü olan bir yerleşim yeridir. Doğal ve tarihi Sit alanı ve açık müze olmak gibi ayrıcalıklı bir konumu vardır. Büyük şehrin herhangi bir ilçesi gibi algılanmamalıdır. Yaz / kış nüfusu farklıdır. Devamlı yaşayanlar, dönemsel yaşayanlar ve günübirlik kullananların sayısı değişken, profili farklıdır.

Yaz aylarında yüz binleri bulan, diğer aylarda ise hiç eksilmeyen günübirlik ziyaretçi akımının yarattığı devasa sorunlara yıllardır yeterli çözümler üretilmemektedir. Adaların özen ve titizlikle korunması gereken doğal, tarihi ve kültürel dokusu zarar görmektedir.

Kaynak ve yetki sorunları nedeniyle yerel ölçekte hizmet üretecek birimler değer ve çözüm üretmeye çalışırken, kısıtlı kaynakların getirdiği sınırlar aşılmadığından verimlilik düşmektedir. Sorunlar ertelenmekte, üretilen çözümler hedefe ulaşmamaktadır.

NELER YAPILABİLİR:

- Türkiye Adaları için özel ve güçlendirilmiş bir yerel yönetim yasası çıkarılmalıdır. Belediye Gelirleri Kanununa, Adalar için özel bir düzenleme konulmalıdır.
- Yetki ve sorumluluklar yeniden tanımlanmalı, yerel yönetim karar merkezi desteklenmelidir.
- Kısa ve uzun dönemli stratejik plan yapılmalı, İstanbul Adalarının gelişim perspektifi uluslar arası standartlar ve denenmiş modeller örnek alınarak uzun dönemli düşünülmeli, dönemsel yaklaşımlarla zedelenmesine izin verilmemelidir.
- Yönetim modeli ile gelişim perspektifi uyumlu hale getirilmelidir.

2. ACİLEN KISA DÖNEMDE KAYNAK YARATILMALIDIR.

NEDENLERİ:

Adalar Belediyesi'nin yetki ve kaynaklarla güçlendirilmesi, Adalar'daki yaşam kalitesinin artmasına neden olacaktır. Şehre bu kadar yakın, bu kadar korunmuş, yaz-kış yaşam alanı olarak değerlendirilebilecek ve her açıdan İstanbul'un vitrini olabilecek başka bir yer yoktur. Kıymetinin bilinmesi, korunması ve Türkiye'nin yüz akı olabilecek projelerin Adalar'a kazandırılması diğer yerleşim yerleri için bulunmaz bir örnek olacaktır.

Adalar'da yaşayanların yarattığı toplam ekonomik değer artırılması katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretmeleri ile mümkündür. Bu konuda yapılacak akılcı küçük destekler çarpan etkisi ile büyüyecektir.

NELER YAPILABİLİR:

- Türkiye Adaları için yapılacak yasal düzenlemelerle, ulaşım ve altyapı hizmetlerinden elde edilen gelirlerden belediyeye pay aktarılmalıdır. Özellikle Adalar Belediyesi'nin bu gelire ihtiyacı vardır.
- İstanbul Adaları'nın doğası ve tarihi mirası, korumacılıktan taviz vermeksizin özgün ve katma değeri yüksek projelerin üretilmesine olanak vermektedir. Kamu desteğiyle, doğurgan projeler geliştirilmelidir. Kültür, sağlık, eğitim ve turizm alanında yatırımlar için özendirici programlar yapılmalı, Adalar uluslar arası arenada tanıtılmalıdır.
- Kamu elinde atıl durumdaki mülkler ve alanlar, söz konusu yatırımlarda değerlendirilmek üzere Adalar Belediyesi'ne tahsis edilmelidir. Böylelikle hızlı yol alınabilecek, yetki karmaşası ortadan kaldırılacak ve daha da önemlisi koruma-kullanma dengesi gözetilmiş, etkin kaynak ve katma değer yaratma kapasitesi olan sürdürülebilir projeler hızla yaşama geçebilecektir.
- Adalar için KALKINMA AJANSI veya benzeri bir organizasyon devlet, yerel yönetim, STK'lar ve özel sektör katılımı ile en kısa zamanda yapılandırılmalıdır.
- Türkiye ve İstanbul'a vitrin oluşturacak Adalar için özel AB fonları açılmalıdır ve bu konuda STK'lar desteklenmelidir.

3. TARİHİN MİRASI ÇOK KÜLTÜRLÜ İNSAN DOKUSU, MİMARİ, YAŞAM BİÇİMİ VE DOĞA ÖZENLE KORUNMALIDIR.

NEDENLERİ:

Adaların çok kültürlü insan dokusu, tarihten miras yaşam tarzı, mimari zenginlik, fauna ve flora, Avrupa Birliği uyum sürecinde övünebileceğimiz üstünlüklere sahiptir. Bunun doğru ve zamanında değerlendirmesi Türkiye'nin gelişiminde katkı sağlayacak bir faydaya ve buluşma platformuna dönüşecektir.

NELER YAPILABİLİR:

- Adalarda, farklı kültürlerin, etnik ve dinsel toplulukların uzun yıllar sevecen bir barış ortamında, güven içinde, birlikte yaşamaya olanak sağlayan tarihsel mirası Türkiye'nin dış dünyaya açılan penceresi olarak değerlendirilmelidir.
- Bu zengin kültürel dokuya cesaretle ve önyargısız sahip çıkılmalı, mülkiyet ihlallerine izin verilmemeli, müktesep hakların korunması konusunda önlem ve çözümler yaşama geçirilmeli ve bir açık hava müzesi kimliğiyle Adalar bütün dünyaya iftiharla sunulabilecek noktaya getirilmelidir.
- Son 40 yıl içinde yaşanan büyük tahribata rağmen, Adalar'da 2000'e yakın tescilli ya da tarihi yapı vardır. Bu yapıların envanteri, rölöve ve restitüsyonları bir an önce çıkarılmalı, parsel içinde bölünmelere izin verilmemelidir.
- Dörtte üçünden fazlası orman alanı olan, çok uzun ve bakir kıyı şeridine sahip Adalar, gününbirlik ziyaretçi baskısı ve tahribatından sıkı ve gerçekçi önlemlerle uzak tutulmalı, Adalar Belediyesi ve ilgili kamu kurumları bu baskıyı karşılayacak kaynak ve yetkilerle donatılmalıdır.

“ADALAR İÇİN ÖNCELİKLİ BEKLENTİLERİMİZ”

ÇALIŞMA GRUBU

SERBEST ÇAĞRIŞIM

Tarih: 01.08.2009

Saat: 10.30 – 13.30

Yer: Anadolu Klübü

Katılanlar: Kezban Hatemi, Hüseyin Hatemi, Aykut Mutlu, Halim Bulutoğlu, İskender Özturanlı, Adnan Demir, Ali Cevat Vural, Ali Fethi Okyar, Mahmut Nedim Doral, İpek Çalışlar, Hovsep Özacar, Nizan Hışım, Mustafa Farsakoğlu, Mete Tapan, Sennur Hamamcıoğlu, Silviyo Ovediya, Serhat Baysan, Gündüz Mutluay, Avadis Hilkat, Kazım Biçer, Garo Garobetyan, Teoman Göral, Yaşar Bildirici

Yöneten: Sevim Çavdarlı

ÖNERİLER:

1. Heybeliada sanatoryum binası önümüzdeki altı ay içinde tam teşekküllü bir hastane ve sağlık konsepti olarak model oluşturulmalı ve kullanıma tahsis edilmeli.
2. Sağlık konsepti ile birlikte, uluslar arası finans desteği ile özel bir tıp fakültesine dönüştürülmeli. (kışın öğrenciler adaya canlılık katar, boş evler değerlendirir, esnafa katkı sağlanır)
3. Adalarda kaliteli eğitim teşvik edilmeli, özel sektör yatırım yapması için özendirilmeli.
4. Elektrikli toplu taşıma sistemi yapılandırılmalı.
5. Aya Yorgi de (eski bağda) yeniden bağcılık başlatılmalı, turizm ile bağı kurularak desteklenmeli, çekim merkezi olmalı.
6. Büyükada’ da ki hastane yeniden yapılandırılmalı, uzmanı doktor bulundurulmalı.

7. Spor üniversitesi yaklaşımı getirilmeli ve spor üniversitesi kurulmalı.
8. Yassıda veya İmralı'da üniversite kurulmalı.
9. Acil servise yeni bir sistem getirilmeli. İki adet tekne alınmalı, acil servis hizmetine uygun donanım sağlanmalı.
10. Adaların özelliği olan çok kültürlü yaşam dokusuna sahip çıkmak, mülkiyet ihlallerine izin vermemek ve müktesep haklarını korumak konusunda, mevcut hukuka aykırılıklar giderilmeli, önlem ve çözümler yaşama geçirilmeli.
11. Heybeliada Ruhban Okulu açılmalı.
12. Ferdi mülkiyet hakları korunmalı
13. Hayvan hakları ihlalleri önlenmeli
14. Adalar olarak "özel imar kanunu" çıkarılmalı. (Özel yerel yönetim mevzuatı yapılandırılırsa, sadece özel imar kanunu yerine, genel bir düzenleme daha isabetli olur.)
15. Adaları kullananlardan mutlaka katkı bedeli alınmalıdır.(3 milyon kişi)
16. Adalarımızın kıyılarının uygun olmayan kullanımına engel olunmalı, daha duyarlı davranılması ve iyi kullanılması için yaptırım uygulanmalı.
17. Kültürlerin geliştirilmesi için kültürleri koruma ve geliştirme komitesi kurulmalı.
18. Özgün İnsan dokusu korunmalı, yaşam kültürü örnek alınmalı.
19. Küçük marinalar kurulmalı.
20. Nüfus hareketi kontrol edilmeli.
21. Adalar arasında ulaşım ücretli olmamalı.
22. Belediye gelirlerini arttırmak zorundayız. Adaya gelen vapur ücreti arttırılarak belediyeye kaynak olarak aktarılmalı.
23. Vapur ücretine eklenecek küçük bir ücret alınabilmesi için yasal düzenleme yapılmalı.

24. Adalarda deniz yaşamı desteklenmeli.
25. Deniz faunasına sahip çıkılmalı.
26. Su sporlarına ağırlık verilmeli.
27. Ada balıkçısı korunmalı.
28. Adalar belediyesine katkı anlamında; adaya girişlerde özel bir bilet olmalı
29. Çocuklarımızın gelişmesi için rehberlik ve benzeri eğitim destekleri sağlanarak meslek edindirme konusu ele alınmalı.
30. Atlarla birlikte yaşama kültürü tekrar gözden geçirilmeli (at ıslahı) ve bu kültür tanıtılmalı.
31. Ada içi gezintiler daha çok akülü araç veya vagon sistemi ile yapılmalı, fayton sayısı azaltılmalı.
32. Adada yaşayanlara ve gelenlere farklı bir ada kartı verilmeli. (Belli avantajları olan dijital ada kartı gibi)
33. Bir ara kuruluş veya küçük kalkınma ajansı veya benzeri bir organizasyon kurulmalı, yatırımlar, kreatif endüstriler adaya çekilmeli (kamu özel teşebbüs güç birliği ile).
34. Ada içinde denizden ulaşım için yeni olanaklar aranmalı. Nizam ve Maden'e iskele yapılmalı.
35. 100- 200 yatın bağlanabileceği mini bir liman yapılmalı. Var olan limanlar onarılmalı, yenilenmeli ve geliştirilmeli.
36. Adalar ikincil bir şehir olarak düşünölmeli. Adaya yeni kalkınma modeli, yaratıcı endüstriler ve çok disiplinli, uzmanlık gerektiren alanların bilgi birikiminden faydalanılarak yapılandırılmalı. Stratejik geliştirme planı hazırlanmalı.
37. Yassı ada, Sivri ada, İmralı, Tavşan adası, Kaşık adası yeni fonksiyonlar verilerek değerlendirilmeli.

38. Adaları geçici olarak kullanan, devamlı yaşamayanlar ile yaz kış yaşayanlara farklı bir uygulama ve yaşamı kolaylaştırıcı düzenlemeler getirilmeli.
39. Adaların tamamı kent ormanı veya farklı bir statü veya milli park olmalı.
40. Belediye kaynaklarının geliştirilmesi kapsamında; Kıyı yönetiminde belediyeye insiyatif verilmeli, kıyıların sahipsiz kısımlarının belediyeye tahsisi sağlanmalı.
41. Orman yangınından korunmak için bir sistem yapılandırılmalı, halk bilinçlendirilmeli.
42. Lodosa dayanıklı ulaşım için kaynak ayrılmalı.
43. Adanın silüetine uygun yatırım yapılmalı.
44. Hayvanlara su olukları ve mama kapları olmalı ve devamlılığı sağlanmalı.
45. Mevcut korunmalı, İnsan ve çevre dokusunun özgün ve insancıl yapısı korunarak, yaşama ve doğaya saygılı sevecen bir yaşam kültürünün modellenmesine uygun bir yapılanma ve gelişme modeli olgunlaştırılmalı.
46. Kınalıada anten sorunu gündeme taşınmalı.
47. Adalar tek tek kendi özgün yapılarını, kimliklerini ve kültürünü korumalı.
48. 2010 kültür şehri dört adada açık hava müzesi olmalı ve öngörünüm bu yaklaşımla yeniden gözden geçirilmeli.
49. Adalarda bilinçli ve estetik kaygıları olan bir çevre ve şehircilik anlayışı ile tüm levhalar, çarşı ve meydanlardaki tabelalar ve tenteler düzenlenmeli.
50. Adaların tarihi dokusunu inceleyen ve devam ettiren bir çalışma grubu oluşturulmalı.
51. Adalarda iç ve dış turizm geliştirilmeli.
52. Ada gençleri ada rehberi olarak yetiştirilmeli.
53. Tarihi yapıların yanında onu belirten bilgilendiren yazılar olmalı.

54. Ada severler için organizasyonlar yapılmalı, dünyanın her yerindeki adalılar buluşturulmalı.
55. Kışın ada için ulaşım zamanlama açısından koordineli düzenlenmeli.
56. Sahilin gelir getirici alanlarının belediyeye tahsisi kolaylaştırılmalı.
57. Bütün ada kulüplerinin milli emlak ile olan sorunlarının çözümü için yardımcı olunmalı.
58. Adayı ziyaret eden kişilerin profilinin değiştirilmesi, adalardaki değerlere saygılı ve özenli olmaları için çaba harcanmalı.
59. Büyük gemiler (criuse lar) ile seyahat eden turistlerin, ada turu organizasyonu yapılmalı, teknelerle alınarak adalarda ağırlanmalı.
60. Adadaki yaşam kalitesinin yükseltilmesi için çaba harcanmalı.
61. Bisiklet anarşisine son verilmeli.
62. Ada imajını daha güzelleştirecek spor yarışmaları, festivaller yapılmalı.
63. Adalarda en az birinde kapalı spor salonu olmalı.
64. Dört adayı kapsayan spor müsabakaları yapılmalı.
65. Adadaki toplam yaşamın katma değerinin artırılması için esnafın, çalışanın yaşam standardının yükseltilmesi için katma değeri yüksek işlerin yapılması desteklenmeli. Ticari hacim artırılmalı.
66. Tüp ve mangal getirenlere verilen ceza artırılmalı.
67. Adada cikletlerin yerlere atılması yasaklanmalı. Yüksek ceza verilmeli.
68. Pet şişeler için içleri naylonlu sepetler yapılmalı.
69. Ormanların içinde kiosklar ve satış noktaları kurulmalı.
70. Çevre dokusunu tahrip eden naylon torba yasaklanmalı. Ada sakinlerinin ürettiği bez torbalar kullanılmalı, adanın simgesi haline getirilmeli.
71. Adada çevreye zarar vermeyen kimyasal ürünler kullanılmalı.
72. Adadan göçü engellemeli kışın insanların yaşamaları için yaşam kalitesini arttıracak önlemler alınmalı.

73. Sokak hayvanlarının ve atların iaşesinin devamlılığı sağlanmalı.
74. Faytonların ıslahı ve faytoncuların eğitilmesi ve geliştirilmesi için program yapılmalı.
75. Katı atıklar dönüştürülmeli.
76. Yenilenebilir enerji kaynakları geliştirilmeli.
77. Dört adaya pazar günü tam teşekküllü ambulans hizmeti verilmeli.
78. Denizde Can Kurtarma Müdürlüğünün adalara da hizmet vermesi sağlanmalı.
79. Adalara son vapurla alkollü insanların gelmesi engellenmeli.
80. Ada kaldırımları güzelleştirilmeli.
81. Elektrik direkleri adanın formatına uygun hale getirilmeli.
82. Pazar yerlerinin ıslahı ve yeniden düzenlenmesi yapılmalı.
83. Tüm hayvan barınaklarının düzenlenmesi hızlandırılmalı. Çevre ile uyumlu hale getirilmeli.
84. Proje geliştirme ve sponsor bulma konusunda bir öncü grup oluşturulmalı, çalışmaları desteklenmeli.
85. Ada vakfı öncülüğünde Avrupa Birliği projelerinden ve fonlarından pay almalıyız. Ada vakfı bir çalışma grubu oluşturmalı.
86. Adalardaki gece konu sorunu ele alınmalı. Var olanlar ıslah edilerek iyileştirilmeli.
87. Organik tarım yapılacak alanlar değerlendirilmeli. Adalı işgücünün eğitilerek istihdama katılması sağlanmalı.
88. İstihdam konusunda proje geliştirilmesi için ortam yaratılmalı.

**“ADALAR İÇİN ÖNCELİKLİ BEKLENTİLERİMİZ”
Arayış Toplantısı**

GRUP ÇALIŞMASI/ Çalışma Gruplarının Sunumları

GRUP 1

Adnan DEMİR, Mustafa FARSAKOĞLU, Ali Cevat VURAL, Halim
BULUTOĞLU, Ü.İskender ÖZTURANLI

ÖNERİLER:

1. Kültürel çeşitliliğin korunması geliştirilmesi;
Sağlıksız yapılaşmaya, kuralsız ticari yaşama, mülkiyet haklarının ihlallerine son verilmelidir.
2. Kaynak Geliştirme;
 - a) Belediye gelirleri kanununa eklenecek bir madde ve değişiklikle Türkiye Adaları için özel bir düzenleme yapılmalı, bu kapsamda, elektrik, doğalgaz, su, kanalizasyon ve ulaşım gelirlerinden Adalar Belediyesi'ne pay aktarılmalıdır.
 - b) Adalarda yaratıcı endüstrinin geliştirilmesi için bir kalkınma ajansı kurulmalıdır.
3. İmar Planı;

Adaların dünya çapında çekici bir merkez oluşturması vizyonuna uygun olarak 1/5000 1/1000 ve 1/100 lük planların hazırlanmalı ve buna uygun olarak 1/500 lük öngörünün meydan ve sokak düzenlemeleri yapılmalı ve ekonomik değer üretecek işlevlerle donatılmalıdır.

GRUP 2

İpek ÇALIŞLAR, Hosvep ÖZACAR, Mahmut Nedim DORAL, Ali Fethi OKYAR, Nizam HIŞIM

ÖNERİLER:

1. Tarihi dokuya saygılı olmak koşulu ile uygun yatırım ortamını sağlayacak olan belediyenin finansal olarak güçlendirilmesine yönelik gerekli hukuksal ve kurumsal kolaylıklar merkezi hkmet tarafından sağlanmalıdır.
2. Adalara ait flora (mimoza ve begonvil gibi) , fauna (at, balık, martı gibi), insan mozaiği ve kaynağı ve tarihsel, coğrafi ve kültürel mirasın ne kartılarak Adaların Avrupa Birliği nezdinde tanıtım için kullanılacak bir vitrin donanımına kavuşturulmalıdır.
3. Sırasıyla öncelikle acil sağlık, desteği olmak üzere sağlık, ada içi ve adalar arası ulaşım eğitim ve emniyet olmak üzere kurumsal hizmet alt yapısına yatırım yapılmalıdır.

GRUP 3

Mete TAPAN, Sennur HAMAMCIOğLU, Aykut MUTLU, Kezban HATEMİ, Hüseyin HATEMİ

ÖNERİLER:

1. SİT ALANI statüsünde olan adalar için özel bir hukuki düzenlemenin acil olarak yapılması gereklidir.
2. Çok kültürlü dokunun adaların özel ve özgün konumu nedeni ile Türkiye'nin batıya açılan en belirgin yüzü olarak bu eşsiz tarihi kültürel ve doğal

dokunun ve açık hava müzesinin adaların mevcut statüsünün sivil toplum örgütlerinin ve devlet katkısı ile projelendirilerek Avrupa Birliğinden fon aktarımı sağlanmalıdır.

3. Adaların geçmişte olduğu gibi özel ve özgün konumu korunmalıdır.

GRUP 4

Kazım BİÇER, Serhat BAYSAN, Silviyo OVEDİYA, Gündüz MUTLUAY,
Avadis HİLKAT

ÖNERİLER:

1. Adaların tüm konularının, özel bir adalar yasası çıkarılarak, yetki ve yönetim kaosunun ortadan kaldırılması ile çözüleceğine dikkat çekerek; sanatoryum ekseninde sağlık hizmetlerinin en çağdaş şekilde çözüleceği bir model oluşturulmalıdır.
2. Tüm kültür, topluluk, inanç gruplarının örnek yaşam modeli olarak yaşadığı adaların bu yaşam modelinin güçlendirmesi için her türlü önlem alınmalıdır.
3. Deniz yapısının korunması ve kendisini yenilemesi için önlemler alınmalı, kıyı yağması engellenmelidir.